

Bednárík János publikációi és egyéb tudományos tevékenysége

MTMT: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10047439>

ÖNÁLLÓ KÖTETEK

(szerkesztőként) *Experto crede – Higgy a tapasztaltnak. Tárnok 1817–1818-ban Oravec Ignác szemével.* Tárnok: Tárnok Nagyközség Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata, 2021. [187 p.]

Falusi plébános a polgári korban. Egyház és helyi társadalom a 19. század második felében a Buda környéki falvakban. (Néprajzi Értekezések 9. / Folcloristica Historica 2.) Budapest: Magyar Néprajzi Társaság – MTA-ELTE Lendület Történeti Folklorisztikai Kutatócsoport, 2020. [370 p.]

(szerkesztőként) *A csodatévő tölgy őrzői. Trinitárius kéziratok a 18. századi Makkosmáriáról.* (Budakeszi Helytörténeti Tanulmányok 4.) Budakeszi: Budakeszi Helytörténeti Egyesület, 2018. [156 p.]

Adventtől nagyböjtig. Jeles napok Budakeszin a 19–20. században. (Budakeszi Helytörténeti Tanulmányok 3.) Budakeszi: Budakeszi Helytörténeti Egyesület, 2017. [56 p.]

TANULMÁNYOK

Tárnok és plébánosa a XIX. század elején. Körültekintés egy egyházlátogatási dokumentum kapcsán. In Bednárík János (szerk.): *Experto crede – Higgy a tapasztaltnak. Tárnok 1817–1818-ban Oravec Ignác szemével.* Tárnok: Tárnok Nagyközség Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata, 2021. 11–27.

„Ők lesznek az elsők, kik polgári házassággal megelégszenek...”: Egy 1897-ben történt solymári esküvő tanulságai. In Bárth Dániel (szerk.): *Papok a 18-20. századi lokális közösségekben. Történetek találkozása.* Budapest: MTA-ELTE Lendület Történeti Folklorisztikai Kutatócsoport, 2021. 415–433.

Egyháztanácsok, iskolaszékek: A katolikus papság és a falusi társadalmak viszonyának változása a dualizmus korában. In: Csibi Norbert – Forgó András – Gözsy Zoltán (szerk.): *Katolikus egyházi társadalom Magyarországon a 19. században.* Pécs: META Egyesület, 2021. 369–384.

Tóbiás áldását széttépni. Laikus vallásgyakorlat és történeti etnográfia. *Ethnographia* 131/3. (2020) 515–537.

Tempora mutantur... A svábok kitelepítése és a katolikus alsópapság – Buda környéki példák. In Eiler Ferenc – Tóth Ágnes (szerk.): *A magyarországi németek elmúlt 100 éve. Nemzetiségpolitika és helyi közösségek.* Budapest: Társadalomtudományi Kutatóközpont – Argumentum Kiadó, 2020. 194–211.

A Szűz Máriák nem teremnek mandulafán. In Bali János – Bárth Dániel – Deáky, Zita – Vámos, Gabriella (szerk.): *Kövek, fák, források. Tanulmányok Mohay Tamás hatvanadik születésnapjára.* Budapest: ELTE BTK Néprajzi Intézet, 2019. 249–268.

Gyümölcsfametszés és szlovák grammatika: Egy nemzetiségi falu plébánosa a 19. század első felében. In: Keszeg, Vilmos; Szakál, Anna (szerk.) *Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 27. Kutatótörténeti, -szemléleti és -módszertani tanulmányok.* Kolozsvár: Kriza János Néprajzi Társaság, 2019. 437–453.

Két trinitárius kézirat Makkosmária virágkorából. In Bednárík János (szerk.): *A csodatévő tölgy őrzői. Trinitárius kéziratok a 18. századi Makkosmáriáról*. Budakeszi: Budakeszi Helytörténeti Egyesület, 2018. 7–23.

Pasterz pilnujący swojego stada. Kościelne i duszpasterskie aspekty sytuacji w wioskach w rejonie Budy w latach 1944–1945. In Rosenbaum, Sebastian – Węgrzyn, Dariusz: *Pod czerwoną gwiazdą. Aspekty sowieckiej obecności w Europie Środkowo-Wschodniej w 1945 roku*. Katowice–Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej, 2017. 188–207.

A nyáj mellett virrasztó pásztor. A Buda környéki falvak 1944–1945-ös történelmének egyházi és pasztorációs vonatkozásai. In Csikós Gábor – Kiss Réka – Ö. Kovács József (szerk.): *Váltóállítás. Diktatúrák a vidéki Magyarországon 1945-ben*. Budapest: MTA BTK – NEB, 2017. 495–530.

Tradierte Zugehörigkeiten. Generationenübergreifende Aspekte ungarndeutscher Identität in Deutschland. In: Szentiványi, Réka – Teleky, Béla (Hrsg.): *Brüche – Kontinuitäten – Konstruktionen. Mitteleuropa im 20. Jahrhundert*. Wien: New Academic Press, 2017. 211–244.

A kitelepítettek ügyvédje. Egy magyarországi német közösség első négy évtizede Németországban Gödrösy Béla hagyatékának tükrében. In: Jakab Albert Zsolt – Vajda András (szerk.): *Örökség, archívum és reprezentáció*. (Krizsa Könyvek, 40.) Kolozsvár: Kriza János Néprajzi Társaság, 2017. 123–136.

Miért és hogyan néprajz a történeti kutatás? Újabb német javaslatok a „történeti terep” elméletéhez és módszertanához. *Ethno-Lore*. XXXIII. (2016) 191–222.

Meghalt a plébános, éljen a plébános! Plébániai concursusok a 19. század második felében a budakörnyéki falvakban. In Glässer Norbert – Zima András – Nagyillés Anikó (szerk.): *„A királyhűség jól bevált útján...” Rendi és nemzeti kötődések szimbolikus változásai 1867 és 1918 között*. (Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 54.; MTA-SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport. A vallási kultúrakutatás könyvei 25.) Szeged: MTA-SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport; SZTE BTK Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék, 2016. 217–231.

Mint jó pásztor nyája mellett... Egyház és papság a front idején a Buda környéki falvakban (1944–1945). In: Muskovics Andrea Anna (szerk.): *Szabadegyetemi előadások a Heimatmuseumban 2015/2016*. Budaörs: Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény, 2016. 9–23.

Der Tumult von Budakeszi. Analyse eines lokalen Konflikts aus dem 19. Jahrhundert. In Prosser-Schell, Michael (Hg.): *Populäre religiöse Kultur, Konflikte und Selbstvergewisserung in multiethnischen und multikonfessionellen Einwanderungsgebieten. Ausgewählte neuere Forschungen und Dokumentationen mit einem Schwerpunkt auf dem Mittleren Donauraum*. (Schriftenreihe des Instituts für Volkskunde der Deutschen des östlichen Europa, Band 17) Münster – New York: Waxmann, 2016. 73–116.

Egy virágszőnyeg képei. A budakeszi úrnapi dekoráció néprajzi nézetben. *Ethno-Lore*. XXXII. (2015) 331–370.

„Langsam wochs ma zam”, avagy lassan összenövünk? A magyar-osztrák-szlovén hármashatár-régió néhány gyenge kötése. In Turai Tünde (szerk.) *Hármas határok néprajzi értelmezésben. / An Ethnographic Interpretation of Tri-Border Areas*. Budapest: MTA BTK Néprajztudományi Intézet, 2015. 85–94.

Virágszőnyeg, egyház, társadalom. In Komor Judit – Schiller Katalin (szerk.): *Utak, technikák, hagyományok. Az ELTE BTK Történettudományi Doktori Iskola Európai Etnológia Program doktoranduszainak műhelykiadványa.* Budapest: ELTE BTK TDI EEP, 2014. 37–57.

A budakeszi tumultus. In Bárh Dániel (szerk.): *Alsópapság, lokális társadalom és népi kultúra a 18–20. századi Magyarországon.* Budapest: ELTE BTK Folklore Tanszék, 2013. 223–255.

A budakeszi milimárik. In Hubai Gabriella (szerk.): *Jászberényi huszár. Hallgatói tanulmányok Kocsis Gyula 60. születésnapjára.* Budapest: ELTE BTK Néprajzi Intézet, 2009. 131–151.

TÁRSSZERZŐSÉG

Turai Tünde – Mészáros Csaba (szerk.): *Hármas határok néprajzi nézetben. / An Ethnographic Perspective on Tri-Border Areas.* Budapest: MTA BTK NTI, 2015.

RECENZIÓK, KÖNYVISMERTETÉSEK

Frauhammer Krisztina: Imák és olvasatok. Imakönyvek a 19. és 20. században Magyarországon. *Ethnographia* 131. (2020/4.) 728–730.

Haasis, Lucas – Rieske, Constantin (Hgg.): Historische Praxeologie. Dimensionen vergangenem Handelns. *Ethnographia* 128. (2017/1.) 155–156.

Medgyesy S. Norbert (szerk.): Ecclesia Agathae. A 250 esztendő perenyei templom tanulmánykötete és népének-hanglemezei. Magyar Napló, Budapest, 2012. *Ethnographia* 126. (2015/3.) 523–525.

Hersche, Peter: Agrarische Religiosität. Landbevölkerung und traditioneller Katholizismus in der voralpinen Schweiz 1945-1960. Hier und Jetzt Verlag für Kultur und Geschichte, Baden, 2013. *Ethnographia* 126. (2015/2.) 316–319.

David Zimmer: A második generáció magyarsága Svájcban (Zimmer, David: Ungarn vererben? Intergenerationelle Tradierung von Zugehörigkeit am Beispiel ungarischer Immigranten in der Schweiz. Peter Lang, Bern et al. 2011.) *Kisebbségkutatás* 2015/2. 164–168.

Bangha Béla – jezsuita lelkiesség és történelmi újraértékelés (Molnár Antal – Szabó Ferenc SJ: Bangha Béla SJ emlékezete. [Távlatok, 2010/3–4. szám] JTMR, Budapest, 2010.) *Valóság. A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat havi folyóirata.* 56/6. (2013) 108-113.

TUDOMÁNYOS ELŐADÁSOK

„Ők lesznek az elsők, kik polgári házassággal megelégszenek...” Egy solymári eset tanulságai. Papok a 18-20. századi lokális közösségekben – Történetek találkozása. Budapest, 2020. október 1.

Egyháztanácsok, iskolaszékek. A papság és a falusi társadalmak viszonyának változása a dualizmus korában. Katolikus egyházi társadalom Magyarországon a 19. században. Egyháztörténeti konferencia. Pécs, 2019. szeptember 19.

Tóbiás áldását széttépni. Konfliktuselemzés és történeti etnográfia. A Magyar Néprajzi Társaság közgyűlése, Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, 2019. május 22.

A hidegkúti plébános és a kor szelleme. Egy esettanulmány a 19. század második feléről. Az MTA-ELTE Történeti Folklorisztikai Lendület Kutatócsoport bemutatkozó workshopja, ELTE Néprajzi Intézet, Budapest, 2019. január 30.

Tempora mutantur... A Buda környéki német falvak plébánosai a háború előtt, alatt és után. A Magyar Néprajzi Társaság Nemzetiségi Szakosztályának rendezvénye, Országos Idegennyelvű Könyvtár, Budapest, 2018. november 26.

A svábok kitelepítése és a katolikus alsópapság. Buda környéki példák. A magyarországi németek elmúlt 100 éve. Helyi közösségek és nemzetiségpolitika. Az MTA TK Kisebbségkutató Intézet és a PTE BTK Német Történelem és Kultúra Délkelet-Közép-Európában Alapítványi Tanszék közös konferenciája.) MTA BTK, Budapest, 2018. október 16.

Történeti etnográfia, avagy egy néprajzos szakmai identitása. Tematika vagy módszer-e a néprajz? Szimbiózis. Kulturális antropológiai fesztivál. Három holló, Budapest 2018. május 11.

A nyáj mellett virrasztó pásztor? Az 1944-45-ös események egyházi vonatkozásai a Buda környéki településeken. A Magyar Néprajzi Társaság anyagi szakosztályának ülése, MTA BTK NTI, Budapest 2018. február 28.

Jekelfalusy Vince és az alsópapság. Emlékkonferencia Jekelfalusy Vince püspökké szentelésének és székfoglalásának 150. évfordulója alkalmából. Szent István Hitoktatási és Művelődési Ház, Székesfehérvár, 2017. május 6.

A hármas határtól a kitelepített németek három generációjáig. Két év az MTA BTK Néprajztudományi Intézetében. Fiatal kutatók félidőben, MTA Székház, Budapest, 2016. november 24.

A kitelepített község ügyvédje. Egy Magyarországról kitelepített német közösség változó kontextusai Gödrösy Béla hagyatékának tükrében. Az archívumok használatának változó kontextusai – a Kriza János Néprajzi Társaság vándorkonferenciája, Ottomány (Románia), 2016. október 14.

Miért és hogyan néprajz történeti kutatás? Újabb német javaslatok a „történeti terep” elméletéhez és módszertanához. A terepmunka szerepe és lehetőségei a kortárs néprajzkutatásban, MTA BTK Néprajztudományi Intézet, Budapest, 2016. szeptember 22.

Tradierte Zugehörigkeiten. Intergenerationelle Aspekte ungarndeutscher Identität in Deutschland. Brüche - Kontinuitäten - Konstruktionen: Mitteleuropäische Gesellschaften im 20. Jahrhundert. 5. Internationale Doktorandentagung, Andrassy Universität Budapest, 2016. május 18.

Der Pfarrer: wachender Hirte über seine Herde (?). Kirchliche und seelsorgerische Aspekte in den Jahren 1944-45 im Ofner Bergland (Ungarn). Międzynarodowa konferencja naukowa. Pod czerwoną gwiazdą. Aspekty sowieckiej obecności w Europie Środkowo-Wschodniej w 1945 roku / International Scientific Conference. Under the Red Star Aspects of Soviet Presence in East Central Europe in 1945. / Internationale wissenschaftliche Tagung. Unter Rotem Stern Aspekte sowjetischer Präsenz in Ostmitteleuropa 1945. Instytut Pamięci Narodowej, Gliwice (Lengyelország), 2015. június 12.

Langsam wochs ma zam – Lassan összenövünk. Műhelymegbeszélés Szentgotthárdon az OTKA NK 84283 számú „Hármas határok vizsgálata Magyarország délnyugati, délkeleti és északkeleti térségében.” nevű kutatási projekt keretében, 2015. április 25.

Meghalt a plébános, éljen a plébános! „Plébánosváltások” a 19. század második felében a Buda-környéki falvakban. „A királyhűség jól bevált útján...” Rendi és nemzeti kötődések szimbolikus változásai 1867 és 1918 között, MTA BTK – SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport, Szeged, 2014. október 5.

A határ nyugati oldala. A jennersdorfi járásban végzett terepmunka tapasztalatai. Határok, határmentiség a Kárpát-medencében, MTA BTK NTI, Budapest, 2014. szeptember 8.

Liturgia – népszokás – látványosság. A Buda-környéki falvak úrnapi virágszőnyege. Utak, technikák, hagyományok II. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Történettudományi Doktori Iskola Európai Etnológia Program Phd hallgatóinak műhelykonferenciája, ELTE Néprajzi Intézet, Budapest, 2013. május 21.

Papverés Budakeszin. Egy 19. századi helyi konfliktus elemzése. Alsópapság, lokális társadalom és népi kultúra a 18–20. századi Magyarországon, ELTE Néprajzi Intézet, Budapest, 2012. február 7.

Kirche und Gesellschaft und Identität in den deutschen Dörfern in der Umgebung von Buda. Johannes-Künzig-Institut für ostdeutsche Volkskunde, Freiburg, 2012. január 26.

SZAKFORDÍTÁS

Bárth Dániel: Katholische Aufklärung und Volksfrömmigkeit im Ungarn des 18. Jahrhunderts. In: Bendel, Rainer – Spannenberger, Norbert (Hgg.): *Katholische Aufklärung und Josephinismus. Rezeptionsformen in Ostmittel- und Südosteuropa*. Böhlau, Köln-Weimar-Wien 2015. 79–101. (magyarról németre)

Bojtos Anita: Kloster an der Grenze: Angaben zum Neubau und zur Rolle des Paulinerklosters von Wondorf im 17. Jahrhundert. In Zsuzsanna Peres – Zsuzsanna Cziráki – Anna Fundárková – Orsolya Manhercz – Márta Vajnágy (Hgg.): *Wiener Archivforschungen: Festschrift für den ungarischen Archivdelegierten in Wien, István Fazekas*. (Publikationen der Ungarischen Geschichtsforschung in Wien; 10.) Institut für Ungarische Geschichtsforschung in Wien – Ungarische Archivdelegation beim Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Wien, 2014. 113–120. (magyarról németre)

Bárth Dániel: Normverletzungen eines katholischen Priesters im 18. Jahrhundert in Siebenbürgen. In Karl-Peter Krauss (Hgg.): *Normsetzung und Normverletzung: Alltägliche Lebenswelten im Königreich Ungarn vom 18. bis zur Mitte des 19. Jahrhunderts*. Franz Steiner, Stuttgart 2014. 143–164. (magyarról németre)

Bárth Dániel: Pater Rochus, der ungarische Gassner. Exorzismus, Volksfrömmigkeit und Katholische Aufklärung in Südungarn im Mitte des 18. Jahrhunderts. *Jahrbuch für Europäische Ethnologie. Dritte Folge* 8. (2013) 85–100. (magyarról németre)

Ingo Schneider: Az elbeszélés iránti multidiszciplináris érdeklődés és az elbeszéléselemletek sokfélesége. *Etnoszkóp* 1/1. (2012) 116–123. (németről magyarra)

Dieter Harmening: Contra paganos = A falusiak ellen? Etnológiai fogalmak teológiai hátteréhez. *Etnoszkóp* 2/1. (2012) 99–108. (németről magyarra)

Angela Treiber: A hildburghauseni *Dorfzeitung* mint evangélikus olvasmányajánlat. Változás a korai 19. század mediális tudásközvetítésében. *Etnoszkóp* 2/1. (2012) 109–122. (németről magyarra)

FILM

Német magyarok. Ötrészes interjúfilm-sorozat a magyarországi német identitásról (koncepció, interjúkészítés, vágás), 2018.

<https://hu.museum-digital.org/portal/index.php?t=listen&&cacheLoaded=true&sv=%22n%C3%A9met%20magyarok>